

УКРАЇНСЬКЕ ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ У ПОЛЬЩІ В 1922–1939 рр.

Українське політичне життя на територіях, що увійшли до складу Польщі, в ідеологічному відношенні поділялися на напрями **націоналістичний, ліберальний, соціалістичний та комуністичний**. Легально діяли дві партії: ліберальна **УНДО** (Українське національне демократичне об'єднання, що мало 4–8 тис. зареєстрованих членів й домінувало у складі українського представництва в парламенті, а також у більшості культурних об'єднань, домагалася автономізації українських земель) та **УПР** (Українська партія радикальна, що представляла соціалістичний напрям, водночас, підтримуючи засади демократії. Вона виступала за безоплатний поділ земельних маєтків, завдяки чому користувалася популярністю серед селян. Налічувала близько 13 тис. членів. вороже ставилася до СРСР).

Нелегально діяли: **Комуністична партія Східної Галичини** (з 1923 р. – Комуністична партія Західної України, революційна організація, яка налічувала близько 4 тис. членів. Проводила свою політику через легальні представництва і мала навіть депутатів у парламенті). та **УВО** (Українська військова організація, пізніше – **ОУН**, Організація українських націоналістів, що мала свої осередки в австрії, Чехословаччині, Литві, Німеччині й Румунії, а також у США й Канаді, керівництво знаходилося спочатку в Празі, потім – в Берліні. на початок Другої світової війни вона налічувала близько 20 тис. членів. Діяльність була спрямована переважно проти Польщі. Головним методом діяльності цієї організації був терор.

Протягом 1921–1939 рр. УВО-ОУН здійснила 5 нападів із застосуванням бомб, 18 нападів на фінансові заклади, а також 63 (успішних і невдалих) замаху на життя, у тому числі 11 – на життя відомих польських і українських (тих, що не поділяли подібних методів) діячів. Внаслідок цих замахів загинули 36 українців, 25 поляків, й по одному росіянину та єврею.

Зокрема, УВО–ОУН було здійснено:

1921 р. – невдалий замах на життя Ю. Пілсудського

1922–1923 рр. – 296 диверсій у вигляді підпалів майна, що належало полякам;

1922 р. – убивство Сидора Твердохліба, українського журналіста й поета;

1924–1925 рр. – невдалий замах на життя президента С, Войцеховського, 6

грабунків банків і поштових відділень;

1926 р. – убивство шкільного куратора у Львові С. Собінського;

1928 р. – напад на редакцію «Слова Польського» у Львові;

1929 р. – бомбові замаху у Львові на території Східної Ярмарки;

1930–1932 рр. – 7 пограбувань;

1930 р. – 191 випадок підпалювання будинків, господарських об'єктів, знищення залізничного полотна і ліній електропередач у Східній Галичині. Наслідком стала «пацифікація», тобто введення на територію Галичини значних військових підрозділів, застосування принципу колективної відповідальності. знищення майна та українських культурних закладів, закриття гімназій в Тернополі. Дрогобичі й Рогатині.

Скаргу на дії польської влади, подану до Ліги націй, було відхилено. на тій підставі, що «пацифікація» стала наслідком тероризму;

1931 р. – убивство польського видавця і публіциста Т. Голувки;

1932 р. – напад на пошту й скарбницю в Гродку Ягеллонським, двоє нападників було вбито під час погоні, 9 – заарештовано, серед них і двоє убивць Т. Голувки;

1933 р. – убивство радянського дипломата О. Майлова у Львові;

1934 р. – убивство міністра Б. Перацького та І. Бабія. директора української гімназії у Львові.